

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE CIEPŁOWODY ZA 2021 ROK

Spis treści.....	1
Wstęp	2
Misja, założenia strategii	3
Opis zrealizowanych działań w 2021 r.	3
Cel 1 : Pomoc osobom i rodzinom w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych.....	3
Cel 2 : Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	5
Cel 3 :Tworzenie warunków umożliwiający równy dostęp osobom niepełnosprawnym do życia zawodowego i społecznego.....	7
Cel 4 : Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo.....	8
Cel 5 : Przeciwdziałanie uzależnieniom.....	10
Cel 6 : Ochrona przed przemocą w rodzinie.....	11
Cel 7 : Działania na rzecz osób starszych.....	14
Rekomendacje.....	14
Podsumowanie.....	16

Wstęp:

Opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wymogiem ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, która w art. 17 ust.1 pkt 1 mówi : „Do zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Celem niniejszej strategii jest minimalizowanie negatywnych zjawisk społecznych, a także integracja społeczna i zawodowa grup wykluczonych lub dyskryminowanych poprzez opracowanie lokalnych programów i możliwości aplikowania do dysponentów środków finansowych.

Do najbardziej zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego należą rodziny, w których występują następujące zjawiska:

osoby żyjące w bardzo trudnych warunkach mieszkaniowych,
trudności wychowawcze z dziećmi ze środowisk zaniedbanych,
ofiary patologii życia rodzinnego,
osoby chore psychicznie,
osoby niepełnosprawne,
osoby długotrwale bierne zawodowo,
osoby przewlekłe chore,
osoby starsze i samotne,
osoby samotnie wychowujące dzieci,
osoby mające problem z uzależnieniem,
przemoc fizyczna, psychiczna,

Strategia jest ukierunkowana na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą w gminie oraz takimi instytucjami jak: oświata, służba zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu.

Strategia proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwanie dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu polityki społecznej w Gminie Ciepłowody.

Cele zawarte w strategii rozwiązywania problemów społecznych odnoszą się do podstawowych wartości polityki społecznej oraz podstawowych praw człowieka , do których zaliczamy prawo do godnego życia, prawo do pracy, prawo do zdrowia, prawo do edukacji oraz zabezpieczenia społecznego.

Mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse w gminie Ciepłowody :

Mocne strony: otwartość osób decyzyjnych na nowe rozwiązania, kwalifikacje kadry pracującej Ośrodka pomocy Społecznej, Oświaty, Ośrodka Zdrowia, możliwość korzystania z poradnictwa prawnego i psychologicznego, praca organizacji pozarządowych, Caritas, Straż Pożarna, Koło Gospodyń Wiejskich, szeroko prowadzona profilaktyka przez Ośrodek Zdrowia, Komisję do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zaspokajanie potrzeb bytowych dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi, duży wachlarz zajęć pozalekcyjnych w szkole, bezpieczeństwo uczniów - monitoring, wymiana doświadczeń między pokoleniami- promocja środowiska przez Koło Gospodyń Wiejskich, nowe świetlice wiejskie, pozyskiwanie środków unijnych, stołówka szkolna- dożywianie dzieci, animator przy "ORLIKU", lokalny klub sportowy, rozwinięty zakres usług opiekuńczych, dostęp do Internetu, fundusz sołecki.

Slabe strony: bezrobocie, wzrost ilości osób niepełnosprawnych, starzenie się mieszkańców, wzrost liczby osób przewlekle chorych, brak lokali socjalnych, bariery architektoniczne w budynkach użyteczności publicznej, nasilające się zjawisko brania narkotyków, dopalaczy oraz alkoholizmu, niż demograficzny, migracja mieszkańców, brak usług medycznych w tym specjalistycznych, limity Narodowego Funduszu Zdrowia, sprzedaż alkoholu dzieciom i osobom nietrzeźwym, mały sponsoring, zwiększa się liczba uczniów o indywidualnych potrzebach edukacyjnych, brak świetlicy działającej po lekcjach w poszczególnych sołectwach, duża liczba osób długotrwale bezrobotnych, bez kwalifikacji zawodowych.

Zagrozenia: choroby przewlekłe, niepełnosprawność, spadek liczby osób w wieku aktywności zawodowej, migracja, problemy emocjonalne dzieci i młodzieży, wzrost chorób społecznych, brak mieszkań socjalnych, spadek zatrudnienia, wysoka inflacja, trwająca epidemia.

Szanse : poprawa rynku pracy, możliwość pozyskiwania środków unijnych, możliwość rozwoju w różnych kierunkach młodzieży szkolnej, możliwość korzystania z poradnictwa psychologicznego i prawnego, rozwój agroturystyki, większa świadomość społeczna, możliwość udziału w dobrach kulturalnych.

W skład zespołu monitorującego strategię powołani zostali przez Wójta Gminy Ciepłowody :

Ewa Trasper - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciepłowodach,
Magdalena Tęśna- Pitner - Sekretarz Gminy,
Beata Lupa - Dyrektor Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Ciepłowodach,
Ewa Bębenek-pedagog w ZSP w Ciepłowodach,
Ewelina Rosa - Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Katarzyna Król- Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Ciepłowodach.

Ewaluacja oparta jest na danych uzyskanych z bieżącej działalności Ośrodka Pomocy Społecznej, Urzędu Gminy, Szkoły, Przedszkola, Biblioteki, Zakładu Opieki Zdrowotnej, Policji oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego. Instytucje te pracują z grupami szczególnego ryzyka, wobec których przypisano w Strategii cele operacyjne oraz poszczególne działania. Źródłami dodatkowymi są materiały: sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej za 2021 rok, sprawozdanie z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizacji Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 r., sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie za 2021 r., sprawozdanie ze wsparcia rodziny za 2021 r., sprawozdanie z ochrony zdrowia psychicznego za 2021 r., sprawozdanie z dożywiania i programu osłonowego za 2021 r.

Misja: rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, zabezpieczenie potrzeb społeczności lokalnej poprzez stworzenie warunków rozwoju i prawidłowego funkcjonowania systemu wsparcia społecznego.

Założenia strategii na lata 2019-2034 przedstawiają następujące cele:

1. Pomoc osobom i rodzinom w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych,
2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,

3. Tworzenie warunków umożliwiający równy dostęp osobom niepełnosprawnym do życia zawodowego i społecznego,
4. Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo,
5. Przeciwdziałanie uzależnieniom,
6. Ochrona przed przemocą w rodzinie,
7. Działania na rzecz osób starszych,

Opis realizowanych działań w 2021 r.:

Cel 1 : Pomoc osobom i rodzinom w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej spoczywa obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej w zakresie ustalonym ustawą.

Gmina zobowiązana, jest zgodnie z przepisami ustawy, do wykonania zadań pomocy społecznej, nie może odmówić pomocy osobom potrzebującym, jednakże rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy oraz potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy, które powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom

i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

W 2021 roku Ośrodek realizował zadania własne gminy i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz koordynował realizację zadań ujętych w gminnych programach.

Głównym zadaniem Ośrodka jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 2) realizacja rządowych programów pomocy społecznej.

W 2021 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował także przekazane mu zadania wynikające z innych ustaw:

- 1) przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- 2) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, wychowawczych i alimentacyjnych,
- 3) prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- 4) należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- 5) potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 6) przyznawanie „Kart Dużej Rodziny” ,
- 7) prowadzenie obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego
- 8) prowadzenie obsługi techniczno -organizacyjnej GKRPA,
- 9) przyznawanie i wypłacanie świadczeń " Dobry Start "
- 10) realizacja zadań Programu " Wspieraj seniora "
- 11) wydawanie zaświadczeń do Programu " Czyste powietrze "
- 12) pomoc osobom przebywającym w kwarantannie.

Zauważalny jest spadek ilości świadczeń pieniężnych, na rzecz świadczeń niepieniężnych, tu w głównej mierze praca Ośrodka opiera się na pracy socjalnej: udzielanie pomocy w postaci kompletowania dokumentów niezbędnych do otrzymania renty, emerytury, alimentów i innych świadczeń, umożliwianie klientom bezpłatnych konsultacji z psychologiem, prawnikiem, aktywizowanie klientów do poszukiwania zatrudnienia i usamodzielnienia, współpraca z pedagogiem szkolnym, sądem, kuratorami zawodowymi i społecznymi, policją.

Pracownik socjalny stosuje takie formy pracy socjalnej, jak: aktywizowanie, wspieranie, wzmacnianie, edukowanie, włączanie do aktywności zawodowej, projektowanie zmian, programowanie funkcjonowania lokalnych systemów wsparcia, zarządzanie zasobami ludzkimi i finansowymi, inspirowanie nowych form pomocy, analizowanie kwestii społecznych oraz praktykowanie w zakresie umiejętności ich profesjonalnego rozwiązywania.

Cel 2 : Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Na terenie Ośrodka w 2021 roku odbywały się konsultacje u psycholog, oddelegowanej na podstawie porozumienia z Ośrodka Interwencji Kryzysowej z Bardo w I i III czwartek miesiąca w godzinach 10.00 do godziny 14.00. Ponadto pomocy psychologicznej, także telefonicznej udzielała psycholog, z którą Ośrodek podpisał umowę o świadczenie usług.

Konsultacji udzielano : dzieciom z problemami, rodzicom mającym problemy opiekuńczo wychowawcze z dziećmi, rodzicom którzy są nieprzygotowani do pełnienia roli rodzica.

W indywidualnych przypadkach udzielano porad prawnych . Porad prawnych udzielał radca prawny zatrudniony w Urzędzie Gminy.

W 2021 r. działał Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób mających problem z uzależnieniem od alkoholu.

Konsultacje odbywały się w pierwszy i ostatni piątek miesiąca.

W Ośrodku Pomocy Społecznej istniała także możliwość konsultacji psychologicznych telefonicznych w pierwszy i trzeci czwartek miesiąca od godz. 10: 30 do 13:00 u Pani psycholog pod numerem telefonu 607 503 628.

Istnieje także możliwość skorzystania z telefonu zaufania. Terapeuta pełni dyżury w pierwszy i ostatni piątek każdego miesiąca pod numerem telefonu 663 41 59 58 W godzinach od 14: 00 do 15: 00 .

Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży Stowarzyszenie Św. Celestyna oferowało pomoc psychologiczną i psychoterapeutyczną na czas pandemii i nie tylko . Świadczenia bezpłatne na NFZ bez skierowania. Mikoszków 11, Tel. 727 545 999.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach obejmuje swoim wsparciem populację osób chorujących psychicznie . Często to właśnie dzięki pomocy i zaangażowaniu pracowników Ośrodka osoby te mają możliwość uczestnictwa w życiu społecznym.

Razem z poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, rodzinnego)
w 2021 roku skorzystało 21 osób.

W Zespole Szkolno -Przedszkolnym W II semestrze roku szkolnego 2020/2021 był organizowany w szkole Dzień Bezpieczeństwa i Zdrowia. Uczniowie wzięli udział w pogadankach przeprowadzanych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Ząbkowicach Śl. Obchodziliśmy w szkole Dzień Bezpiecznego Internetu. Uczniowie klasy IV-VIII w dniach 7-8 czerwca 2021r. uczestniczyli online w warsztatach profilaktycznych przeprowadzonych przez terapeuta pt. „Niewidzialne rany. Profilaktyka zdrowia psychicznego”, a uczniowie kl. I-III w dniu 7 czerwca 2021r. w warsztatach profilaktycznych pt. „Rola emocji. Profilaktyka zdrowia psychicznego”. Zajęcia były realizowane przez firmę szkoleniową Nowe Horyzonty, refundowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ciepłowodach. Natomiast w dniach 17-18 maja 2021r. rodzice uczniów brali udział w warsztatach profilaktycznych z terapeutą pt. „Niewidzialne rany. Profilaktyka zdrowia psychicznego”, przeprowadzane przez firmę szkoleniową Nowe Horyzonty. Pedagog przygotował dla rodziców i uczniów materiały dydaktyczne omawiające tematykę zagrożeń zdrowia psychicznego oraz cyberprzemocy. W trakcie nauczania stacjonarnego w miesiącach maj- czerwiec 2021r. były realizowane treści profilaktyczno-wychowawcze na godzinach wychowawczych oraz zajęciach realizowanych przez pedagoga i psychologa w ramach zastępstw za nauczyciela. Poruszano zagadnienia dotyczące tematyki asertywności i szacunku dla drugiego człowieka oraz budowania poczucia własnej wartości, samooceny.

W szkole w I semestrze roku szkolnego 2021/2022 był organizowany Dzień Bez Przemocy, Dzień Zszarganych Nerwów oraz Dzień Życzliwości. Uczniowie klas V-VIII 4 listopada 2021r. obejrżeli w Ząbkowickim Domu Kultury spektakl profilaktyczny pt. „ Inka i hejt”. Uczniowie klas IV uczestniczyli dnia 3.12.2021r. w warsztatach profilaktycznych pt. „Cukierki”, przeprowadzonych przez terapeutę ds. uzależnień, programu rekomendowanego przez PARPA. Obył się konkurs dla dzieci przedszkolnych i uczniów klas I-III pt. “Świat bez przemocy i agresji”, konkurs indywidualny na rymowaną , wiersz na temat zapobiegania przemocy dla klas IV-VIII pt. “ Stop przemocy- lepiej zapobiegać niż leczyć” oraz konkurs dla klas I-III pt. „ Jestem bezpieczny”. Uczniowie zdalnie uczestniczyli w zajęciach profilaktycznych dla klas I-VIII szkoły podstawowej, przeprowadzonych przez Funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji z Ząbkowic Śl. pt., „Bezpieczne ferie”;

Ponadto pedagog i psycholog prowadzą dla dzieci i rodziców poradnictwo indywidualne oraz zajęcia, które mają na celu niwelowanie zagrożeń związanych z uzależnieniem od różnych form i używek, kształtowanie prawidłowych postaw społecznych. Były to zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, terapeutyczne. W szkole działała świetlica środowiskowa, biblioteka publiczna i multimedialna czytelnia.

Szkoła dużą wagę przywiązuje do zagadnień dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa. Wspiera rodziny niewydolne wychowawczo poprzez monitorowanie uczęszczania dziecka do szkoły, jego funkcjonowania na terenie placówki oraz interweniowanie w przypadkach zaniechań. Odbywają się wówczas rozmowy wychowawcy, pedagoga i psychologa z rodzicami ucznia, bądź uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze. Szkoła w przypadku nie wywiązywania się uczniów i rodziców z zaleceń zawiadamia odpowiednie do tego instytucje

(Sąd Rodzinny, Ośrodek Pomocy Społecznej, kurator sądowy, asystent rodziny, Policja).
Uczniowie z w/w dysfunkcjami są kierowani na zdiagnozowanie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Pedagog i psycholog przeprowadzają wśród uczniów i rodziców stałą akcję prewencyjno-informacyjną na temat szkodliwości alkoholu i środków psychotropowych, zagrożeń zdrowia psychicznego.

Ośrodek Zdrowia w zakresie ochrony zdrowia psychicznego posiada stale dostępne materiały informacyjne oraz ulotki i broszury dotyczące promocji zdrowia

psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym. Współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej polegała na przekazywaniu informacji odnośnie pacjentów z zaburzeniami psychicznymi. Wystawianie przez lekarzy wniosków na usługi opiekuńcze oraz skierowań do odpowiednich Domów Pomocy Społecznej. Opieka Pielęgniarki Środowiskowej nad pacjentami polegająca na kontroli przyjmowanych leków, w razie konieczności dostarczane były recepty do domu pacjenta wymagającego leczenia.

Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z urzędem pracy w zakresie rozpowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Ośrodek ma zawartą umowę w sprawie udostępniania danych osobowych pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Ząbkowicach Śl. a Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ciepłowodach na rzecz partnerskiej współpracy przy korzystaniu z platformy komunikacyjnej umożliwiającej dwukierunkową wymianę danych dotyczących beneficjentów obszaru rynku pracy i pomocy społecznej na poziomie lokalnym.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi stały nabór kandydatów do bazy opiekunów prawnych osób całkowicie ubezwłasnowolnionych i kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych.

Ośrodek także zachęca rodziny do współpracy z asystentem rodziny we wspieraniu rodzin przeżywających trudności w zakresie opieki i wychowania dzieci. Pomoc i wspieranie tych rodzin wyrażać się będzie przyjęciem na siebie roli RODZINY WSPIERAJĄCEJ.

Cel 3 : Tworzenie warunków umożliwiający równy dostęp osobom niepełnosprawnym do życia zawodowego i społecznego

Zauważalny jest wzrost liczby osób dorosłych legitymujących się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym lub znacznym, które nie nabyły uprawnień do otrzymania renty z tytułu niezdolności do pracy. Osoby wymienione korzystają z zasiłków stałych z tut. Ośrodka jeżeli dochód tych osób lub dochody na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego.

W ostatnich latach można było zaobserwować wzrost zapotrzebowania mieszkańców gminy na dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach zgłosił się do projektu pt. "System Obsługi Wsparcia Finansowanego ze środków PFRON", mającego na celu usprawnienie procesu aplikowania o środki PFRON za pomocą ogólnopolskiego systemu informatycznego SOW.

System Obsługi Wsparcia to nowoczesna platforma, za pomocą której Osoby Niepełnosprawne i jednostki działające na ich rzecz mogą składać wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON będące w gestii Jednostek Samorządu Terytorialnego, po raz pierwszy bez wychodzenia z domu.

Wzrasta liczba osób wypożyczających używany sprzęt rehabilitacyjny (wózki inwalidzkie, chodziki, łóżka ortopedyczne). Można stwierdzić, że problem osób niepełnosprawnych stanowi jedną z ważniejszych kwestii społecznych na terenie Gminy Ciepłowody.

Problemami osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Ciepłowody zajmują się :
OPS
PCPR

Ośrodek Zdrowia
Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy w Skoroszowicach
Stowarzyszenie Świętego Celestyna w Mikoszowie

Działania wymienionych instytucji i organizacji społecznych zmierzają do zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych, likwidowanie barier architektonicznych, rehabilitacji, integracji ze środowiskiem.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi stałą aktywizację rodzin osób niepełnosprawnych na rzecz zapewnienia opieki swoim najbliższym, zapewnienia opiekę osobom niepełnosprawnym w środowisku domowym, świadczenie usług opiekuńczych

Zadania z zakresu ochrony zdrowia mieszkańców gminy realizuje Gminny Ośrodek Zdrowia.

Gminny Ośrodek Zdrowia udziela ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej .

Takimi świadczeniami są :

- badania i porady lekarskie
- leczenie mieszkańców
- rehabilitacja lecznicza
- opieka nad kobietą ciężarną oraz noworodkiem
- szczepienia ochronne i inne działania zapobiegawcze
- działania diagnostyczne i analityki medycznej
- opieka nad zdrowym dzieckiem
- pielęgnacja chorych
- pielęgnacja niepełnosprawnych i opieka nad nimi
- orzekanie i opiniowanie o stanie zdrowia
- zapobieganie powstaniu urazów i chorób poprzez działanie profilaktyczne
- czynności z zakresu zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.
- szczepienia ochronne.

Cel 4 : Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie: pracy z rodziną, pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem, zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Powyższe cele realizowane były w 2021 roku następująco:

- wywiad środowiskowy w rodzinie, pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci,
- ocenę sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym oraz konsultacjach ze specjalistami, pedagogami, psychologiem w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.

-zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej.

-w ZSP w : wspieranie uczniów mających problemy z nauką(konsultacje, zajęcia wyrównawcze, praca z nauczycielem, pomoc pedagoga, logopedy, psychologa, poradnictwo specjalistyczne, praca z rodzicem dziecka); wspieranie i promocję uczniów uzdolnionych ; Uczniowie otrzymali stypendia szkolne za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe za I i II semestr.

-stypendia szkolne przyznawane dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy uczeń pochodzi z rodziny niepełnej.

-program dożywiania - ogółem koszt tego zadania w 2021 roku to kwota: 10 190 zł, z tego środki finansowe w kwocie: 6 338 zł otrzymaliśmy od Wojewody Dolnośląskiego, pozostała część środków finansowych w kwocie: 3 852 zł to środki własne gminy. Rzeczywista liczba osób objęta ogółem Programem - 23.

-kolonie letnie – w wypoczynku letnim nad morzem w okresie wakacji skorzystało 6 dzieci. Organizatorem wypoczynku było Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Kolonie letnie odbywały się w miejscowości Międzywodzie w Ośrodku Wypoczynkowo „Bursztyn” od 23 lipca 2021 roku do 05 sierpnia 2021 roku.

-umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, w 2021 r. 7 rodzin skorzystało z usług asystenta rodziny,

-dostęp do konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, radcy prawnego, konsultanta ds. uzależnień.

-podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób pracujących na rzecz rodzin poprzez udział w szkoleniach,

-systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych,

-motywowanie członków rodzin do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji,

-pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w prawidłowym funkcjonowaniu.

-organizowanie i finansowanie warsztatów zajęć profilaktycznych w szkołach i świetlicach,

-oferty zajęć w pracowniach warsztatowych w budynku GOKiP oraz na świetlicach wiejskich.

W rodzinach objętych asystą prowadzone były następujące działania:

- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego

-udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, podczas pracy z rodziną zbierane są informacje o jej sytuacji rodzinnej, środowisku wychowawczym, problemach i dotychczasowych próbach ich rozwiązania. Na tej podstawie sporządzane są indywidualne plany pracy z rodziną obejmujące m.in. wskazania dotyczące możliwości ubiegania się o wsparcie finansowe,

-udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych

-udzielenie pomocy rodzinom w postaci: konsultacji prawnych, pomocy w formułowaniu pozwów i pism procesowych (pomoc udzielana w ramach działalności OPS),

-udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi wspieranie aktywności społecznej rodzin,

- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych dzieci i rodziców: mobilizowanie do naprawy zaniechanych kontroli lekarskich;
- motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych: informowanie o odbywających się kursach zawodowych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej

Cel 5 : Przeciwdziałanie uzależnieniom

Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań jest prowadzona w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Opracowany Program jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji zadań wymienionych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie. Ma on na celu działania profilaktyczne i naprawcze zmierzające do zapobiegania powstawania nowych problemów związanych z alkoholem, narkomanią, przemocą w rodzinie, adresowany jest do całej społeczności lokalnej. Program finansowany jest z budżetu gminy ze środków pochodzących z wpłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki uzyskane z zezwoleń na sprzedaż alkoholu wydawane są wyłącznie na realizację programu, a dotyczą działań prowadzonych dla społeczności w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Komisja swoje czynności opiera głównie na wnioskach złożonych przez Zespół Interdyscyplinarny, pracowników socjalnych, rodziny o przeprowadzenie rozmowy profilaktycznej i podjęcie działań w zakresie uzależnienia z daną osobą czy rodziną. Należy zaznaczyć, aby skutecznie podjąć leczenie odwykowe zależy to głównie od samej osoby zainteresowanej. Dlatego praca z osobami uzależnionymi wymaga ciągłej motywacji i wsparcia.

Na bieżąco prowadzona jest kampania informacyjna nt. działalności Zespołu Interdyscyplinarnego rozpowszechniana przez jego członków i Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach.

Prowadzone są też, działania edukacyjne mające na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą. Na terenie gminnych jednostek i instytucji dystrybuowane są ulotki i broszury informacyjne związane z tematyką przemocy w rodzinie, cyberprzemocy oraz problemu uzależnień, rozpowszechniono też, plakaty z informacjami o dostępnych formach pomocy.

Zakupiono :

- materiały profilaktyczne” Kampania zachowaj Trzeźwy Umysł - 2021,
- ITGOOGLE,
- ulotki i broszury profilaktyczne: wychowanie bez przemocy; ciąża bez alkoholu; uzależnienie od alkoholu a rodzina; jak skutecznie przestrzegać prawa i nie sprzedawać alkoholu nieletnim; ochronić się przed przemocą; procedura NK,
- ulotki profilaktyczne : bezpieczna droga do szkoły i przedszkola; stop pijanym kierowcom; bo kierowałem po alkoholu, alkohol winny; plakat; piłem nie prowadzę auta; zawieszka odblaskowa ZEBRA,
- materiały profilaktyczne: scenariusze zajęć profilaktycznych dla nauczycieli; mój plan “B” dot. Depresji; nasze smutki; odważnie bez strachu i lęku; odważnie w przyszłość; równowaga; gdy dziecko potrzebuje pomocy; przeciwdziałanie lękowi,

Ponadto, podnoszono kwalifikacje osób pracujących z rodzinami zagrożonymi problemem przemocy. Członkowie GKRPA oraz Zespołu Interdyscyplinarnego wzięli udział w szkoleniach :

- GKRPA i ZI – "Samoobrona a bezpieczeństwo w miejscu pracy",
- ZI – "Procedura NK i jej rola w profilaktyce oraz przeciwdziałaniu przemoc w rodzinie",
- szkolenie sprzedawcy- "Warunki korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych",
- OPS- bezpieczeństwo,
- superwizja dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego,
- "Lepiej przeżyj w ocenie nałogów i uzależnień",
- "Wydatkowanie środków w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych",
- "Zadania i zakres działań KRPA",
- "Zadania i zakres działania komisji".

Rok 2021 został zdominowany przez stan epidemii COVID-19. W związku z koniecznością realizacji obowiązku zachowania dystansu społecznego i związanego z tym obostrzeniami, zmianie uległo funkcjonowanie miejsc pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin. Ponadto Komisja nie mogła w całości zrealizować działań profilaktycznych zawartych w Gminnym Programie.

W celu realizacji działań dotyczących przeciwdziałania narkomanii opracowano Gminny Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021 – 2025 przyjęty Uchwałą nr 146/XXVI/21 Rady Gminy Ciepłowody z dnia 25.01.2021 r.

Podstawowe cele programu to

- 1) podejmowanie działań mających na celu zapobieganie uzależnieniom poprzez redukcję dostępności do substancji narkotycznych, zwłaszcza przez pracę profilaktyczną w środowisku lokalnym.
- 2) realizowanie zadań w zakresie edukacji społecznej polegającej na systematycznym i rzetelnym dostarczaniu fachowej wiedzy wszystkim podmiotom zainteresowanym tematem zagrożeń związanych z narkomanią i uwrażliwienia na wczesne znaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy.
- 3) stworzenie lokalnego systemu działań profilaktycznych.
- 4) współpraca różnych instytucji, stowarzyszeń oraz organizacji społecznych w celu realizacji programów edukacji zdrowotnej.
- 5) organizowanie różnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, a w szczególności z grup podwyższonego ryzyka.
- 6) uświadamianie społeczeństwa o zasadności prowadzenia kampanii edukacyjnych oraz profilaktycznych w przedmiocie uzależnienia od narkotyków i środków odurzających.
- 7) wypracowanie wśród dzieci i młodzieży, osób dorosłych racjonalnych postaw wobec narkotyków i innych używek poprzez wdrażanie i realizację programów profilaktycznych.

Cele i zadania ujęte w Programie są realizowane poprzez działania profilaktyczne kierowane do dzieci, młodzieży i rodziców.

Realizowane zadania w zakresie edukacji społecznej polegały na systematycznym i rzetelnym dostarczaniu wiedzy o zagrożeniach związanych z narkomanią i uwrażliwiania na wczesne znaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy.

W Ośrodku działa punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, w każdy pierwszy i ostatni piątek miesiąca od 14 do 15 godziny.

W 2021 r. przeprowadzono w szkole profilaktykę rekomendowaną przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wśród uczniów, "Cukierki" na kwotę 1200 zł.

Centrum Terapii Uzależnień „SANGO”, 57-200 Zabkowice Śląskie, ul. Wrocławska 23 lok. 23:

-udziela dla osób wywodzących się z terenu Gminy Ciepłowody działań o charakterze profilaktycznym oraz ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych obejmujących świadczenia medyczne w zakresie sprawowania opieki nad uzależnionymi od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz osobami z zaburzeniami nawyków i popędów (patologiczny hazard), a także członków rodzin tych osób.

-udziela świadczeń zdrowotnych zgodnie z przepisami:

-realizuje programy terapeutyczne:

podstawowy program psychoterapii uzależnienia,

trening zachowań konstruktywnych,

trening zapobiegania nawrotom choroby,

podstawowy program dla osób współuzależnionych,

podstawowy program dla dorosłych dzieci alkoholików.

Cel 6 : Ochrona przed przemocą w rodzinie

Przemoc w rodzinie, w rozumieniu art. 2 pkt 2 u.p.p.r., to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające ich na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Katalog zadań gminy służących przeciwdziałaniu tak rozumianej przemocy nie ma charakteru zamkniętego. Zadania te jedynie przykładowo wskazano w art. 6 u.p.p.r., choć trzeba tu zaznaczyć, że wola ustawodawcy wszystkie z nich mają być realizowane obligatoryjnie. Jednostki samorządu terytorialnego wykonują zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie jako ich zadania własne, jedynie w przypadku powiatu wprowadzono dodatkową kategorię tych zadań z zakresu administracji rządowej. Kluczową rolę w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie odgrywa gmina. Jej obowiązkiem jest w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach tego obowiązku do gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Ważnym zadaniem gminy w tym zakresie jest również udzielanie wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, zwłaszcza poprzez zapewnienie im miejsc w ośrodkach wsparcia oraz prowadzenie różnego rodzaju poradnictwa i podejmowanie działań interwencyjnych. Nie mniej istotnym zadaniem gminy jest także współpraca z innymi podmiotami na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W art. 9 ust. 1 u.p.p.r. ustawodawca wprowadził zobowiązanie wszystkie jednostki samorządu terytorialnego do współdziałania z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi, tylko gminie jednak przekazuje kompetencje do tworzenia zespołów interdyscyplinarnych (art. 6 ust. 2 pkt 4 u.p.p.r.).

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie gminy Ciepłowody.

W skład Zespołu wchodzi 12 osób, które reprezentują następujące instytucje:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ciepłowodach,
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ciepłowodach,
- Ośrodek Zdrowia w Ciepłowodach,
- Parafialny Zespół Caritas w Ciepłowodach,
- Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śl.,
- Prokuraturę Rejonową w Ząbkowicach Śl.,
- Komendę Powiatową Policji w Ząbkowicach Śl.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, zgodnie z zawartymi Porozumieniami, wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych, dlatego też Porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości udziału w posiedzeniach i pracach Zespołu lub grup roboczych wytypowanych przedstawicieli.

Na podstawie Uchwały Nr 98/XXI/16 Rady Gminy Ciepłowody z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Ciepłowodach oraz warunków jego funkcjonowania został powołany Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciepłowodach.

W skład Zespołu w 2021 r. wchodził następujący członkowie: Ewa Trasper, Ewelina Rosa, Katarzyna Król, Anna Palac, Ewa Bębenek, Elżbieta Tabor, Zofia Stilger-Śliczna, Anna Górską, Katarzyna Mazur, Danuta Hołubowicz-Sendrowicz, Rafał Smela, Jarosław Kępka.

W związku z odejściem Rafała Smela na posiedzeniu Zespołu w grudniu 2021 r. wybrano nowego zastępcę przewodniczącego, którym został Jarosław Kępka.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Ciepłowodach.

Zespół realizował gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2025.

W 2021 r. Zespół Interdyscyplinarny został zwołany cztery razy. Zostały powołane dwie grupy robocze, które spotkały się na dziewięciu posiedzeniach. Dwa spotkania nie odbyły się z powodu obostrzeń pandemicznych.

Do Zespołu w 2021 r. wpłynęło czternaście Niebieskich Kart. Wszystkie karty zostały założone przez Policję. W dwóch rodzinach Niebieska Karta została założona dwa lub więcej razy, również w poprzednich latach. W jednym przypadku Zespół pracował tylko z ofiarą dotkniętą przemocą na terenie gminy Ciepłowody, natomiast czynności ze sprawcą prowadzone były na terenie gminy Ząbkowice Śl. Liczba sprawców to 12 osób, natomiast liczba ofiar to 25 osób. Skierowano siedem wniosków do Gminnej Komisji do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ciepłowodach, cztery do Prokuratury Rejonowej w Ząbkowicach Śl. oraz sześć wniosków do Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śl.

Rodziny zostały objęte pomocą Zespołu, poinformowane o warunkach korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, pomocy psychologicznej, prawnej, działania Centrum Terapii Uzależnień „Sango” w Ząbkowicach Śl. Jedna osoba skorzystała z pomocy psychologicznej, korzystano również z poradnictwa prawnego. Procedurę Niebieskiej Karty zakończono w dziewięciu przypadkach z powodu braku zasadności podejmowania dalszych działań.

Cel 7 : Działania na rzecz osób starszych

Głównym zadaniem jest uwrażliwienie i aktywizacja społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych. W OPS osoba samotna, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Zakres usług uzgadniany jest z osobą potrzebującą tej formy pomocy po rozeznaniu potrzeb w środowisku domowym z uwzględnieniem zaleceń lekarskich.

Partycypowanie w kosztach pobytu naszych mieszkańców w Domach Pomocy Społecznej jest zadaniem własnym Gminy . Koszt utrzymania klientów w domach pomocy społecznej jest bardzo wysoki i stanowi duże obciążenie dla budżetu Gminy. Osoby przebywające w placówce również ponoszą odpłatność w wysokości 70% swojej emerytury. Ośrodek poniósł natomiast różnicę pomiędzy pełną odpłatnością ustaloną przez Starostów i obowiązującą w danej placówce a kwotą wniesioną przez pensjonariusza. W domach pomocy społecznej w 2021 roku przebywało 8 osób.

W związku z trudną sytuacją epidemiologiczną Ośrodek przystąpił do Programu " Wspieraj seniora ". Program zakładał dostarczenie niezbędnych produktów dla seniorów (osób powyżej 70 -tego roku życia, które z obawy przed zarażeniem Koronawirusem chciały pozostać w domu). Dostarczane były artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej, również pomoc np. w sprawach urzędowych (jeżeli ich zakres nie wymagał upoważnień lub udostępnienia danych wrażliwych, itp. Zakres usług na rzecz osoby starszej był ograniczony tzw. dystansem sanitarnym. Program był realizowany od stycznia do 31 grudnia 2021 r.

W 2021 r. z programu Wspieraj Seniora skorzystało łącznie cztery osoby w wieku 70 lat i więcej. Osoby zgłaszały się telefonicznie do Ośrodka Pomocy Społecznej, razem w 2021 roku przyjęliśmy 23 zgłoszenia . Pomoc polegała na zorganizowaniu zakupów spożywczych, wykupieniu recept, umawianiu wizyt lekarskich. Ponadto dla jednej rodziny (małżeństwo w wieku powyżej 70 lat) przez 14 dni były dowożone obiady ze stołówki szkolnej.

Środki przyznane z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na realizację programu "Wspieraj seniora " w 2021 roku wyniosły 22 803,00 zł. W Ośrodku Pomocy Społecznej nie została zakupiona usługa wsparcia w ramach programu od podmiotów sektora prywatnego, nie zostało też zlecane wykonanie usługi organizacjom pozarządowym. Dwoje pracowników Ośrodka otrzymało dodatki na realizację programu .

Rekomendacje :

Rok 2021 r. wyróżniał się na tle innych lat, w których realizowana była powyższa strategia, ze względu na trwającą epidemię COVID-19, która spowodowała konieczność wprowadzenia wielu obostrzeń w życiu społecznym. W związku z epidemią COVID-19 w 2021 r. niektóre działania nakierowane na realizację Strategii zostały ograniczone (np. organizacja różnego rodzaju spotkań stacjonarnych) i/lub realizowane w innych formach np. poprzez wykorzystanie komunikatorów internetowych. W dużej mierze wykorzystywano dostępne zasoby i środki do realizacji postawionych w Strategii celów, wykorzystując formułę współpracy międzysektorowej.

Reasumując po przeanalizowaniu powyższych wniosków rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań aktywnie wpływających na spójność społeczną i poprawę jakości życia mieszkańców

W kolejnych latach realizacji strategii należy kontynuować oraz rozwijać skuteczne metody pracy z rodzinami. Zaleca się intensyfikację działań profilaktycznych, interwencyjnych oraz wspierających rodziny, zwłaszcza doświadczające lub zagrożone dysfunkcjami – poprzez działania mające na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku (rodzinie dziecka) lub powrotu do niego dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Z tego względu w kolejnych latach wdrażania SRPS niezbędna będzie kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny oraz specjalistów w Punkcie Konsultacyjno-Terapeutycznym, jak również zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej i logopedycznej w szkole. Ważne będzie również doskonalenie i poszerzenie współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji publicznych oraz organizacji społecznych mających kontakt z dzieckiem i jego rodziną. Jednocześnie, w zależności od możliwości pozyskania środków pomocowych, powinny być uruchamiane projekty społeczne uwzględniające szeroko rozumianą edukację rodzicielską (np. „Szkoła dla rodziców”, spotkania i warsztaty z udziałem specjalistów), profilaktykę środowiskową (m.in. w zakresie uzależnień, przemocy w rodzinie, zachowań ryzykownych młodzieży) oraz dostęp do zindywidualizowanych usług wsparcia.

W związku z postępującym procesem starzenia się społeczeństwa w kolejnych latach realizacji strategii należy kłaść większy nacisk na rozwój różnorodnych form aktywności osób starszych (w szczególności poprzez aktywizację edukacyjną, zdrowotną, kulturalną, sportowo-rekreacyjną oraz społeczną). Istotne będzie wspieranie inicjatyw senioralnych oraz międzypokoleniowych, nastawionych nie tylko na odbiór przez osoby starsze, ale aktywnie ich włączających w proces planowania i realizacji. Jest to odpowiedź na współczesne wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństwa i wzrostem zapotrzebowania na usługi opiekuńcze i wspierające osoby starsze.

Warto również promować wolontariat wewnątrz- i międzypokoleniowy oraz inicjatywy upowszechniające integrację międzypokoleniową, a także zachęcać seniorów do aktywności od możliwie najwcześniejszego momentu przejścia na emeryturę. Istotne przy tym są jednocześnie działania służące likwidacji barier komunikacyjnych, przestrzennych i architektonicznych, w celu zapewnienia dostępu do przestrzeni publicznej osobom o ograniczonej sprawności. Dobrą alternatywę dla konieczności umieszczenia osób potrzebujących wsparcia w domach pomocy społecznej mogą stanowić usługi środowiskowe w miejscu zamieszkania takie jak usługi opiekuńcze, dzienny dom pobytu czy mieszkania chronione (nie tylko dla osób starszych, ale również niepełnosprawnych i chorujących).

Ważnym kierunkiem działań podejmowanych w ramach lokalnej polityki społecznej powinna być edukacja społeczna, obejmująca w szczególności:

- ♣ edukację prozdrowotną w obszarach takich jak zdrowe starzenie się, przeciwdziałanie występowaniu chorób cywilizacyjnych, aktywny tryb życia bez nałogów;
- ♣ edukację ekonomiczną i prawną w zakresie m.in. gospodarowania budżetem domowym, zaciągania pożyczek i kredytów;

• edukację ekologiczną, służącą kształtowaniu postaw dbania o środowisko naturalne, podniesienie poziomu świadomości ekologicznej, promocję odnawialnych źródeł energii.

Gmina Ciepłowody dysponuje potencjałem społecznym, który może być wykorzystany na rzecz rozwoju środowiska lokalnego. Potencjał ten nie jest jednak w dostatecznym stopniu uruchomiony. Dlatego też istotne znaczenie będzie miało aktywizowanie i włączanie mieszkańców w inicjatywy służące poczuciu współodpowiedzialności za najbliższe otoczenie oraz całą wspólnotę samorządową. W tym celu wskazane jest wzmacnianie roli lokalnych liderów, w tym radnych, sołtysów, członków rad sołeckich, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz mieszkańców angażujących się lub chcących się zaangażować w życie lokalnej społeczności.

Warto jednak wskazać, że zasadniczo nie zmienia się sytuacja osób, które ze względu na różnorodne bariery, takie jak np. niepełnosprawność, wiek, brak wykształcenia i doświadczenia zawodowego, niższy potencjał intelektualny, a także prezentowane postawy i wykształcone nawyki (np. roszczeniowość, wyuczona bezradność), są najbardziej zagrożone długotrwałym bezrobociem i biernością społeczną. Odpowiedzią na te wyzwania może być ekonomia społeczna, w tym ekonomizacja działalności organizacji pozarządowych.

Podsumowanie :

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych ukierunkowana jest na rozpowszechnienie, rozszerzenie i pogłębienie formy aktywności społecznej poprzez współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie. W ramach wypracowanej strategii przyjęto nowoczesne podejście do tak ważnej sfery, jaką jest problematyka społeczna nastawiona na: wzmocnienie postaw aktywnych, wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej oraz ściśle powiązanie działań instytucji i organizacji społecznych w wypracowaniu lokalnego systemu reintegracji społecznej i zawodowej osób potrzebujących. W „strategicznym modelu pomocy społecznej” istotną rolę odgrywa system wsparcia psychologicznego, umocnienie postaw aktywnych w każdej sferze obszaru społecznego i problemów indywidualnych, poradnictwa prawnego, pedagogicznego, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest podstawą do realizacji trwałych wzorów zmian społecznych i przyczynia się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby w konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej. Dynamiczne przemiany powodują wzrost znaczenia kształtowania odpowiedniej strategii ośrodków pomocy społecznej. Konieczne jest nieustanne monitorowanie otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego ośrodków i dostosowywanie się do zmian. Wówczas skuteczność podejmowanych działań wiąże się z właściwym ukierunkowaniem strategicznym ośrodków.

Realizacja celów przyjętych w ramach Strategii opierała się na założeniu odejścia od modelu pomocy społecznej, w której podstawową funkcją było udzielanie wsparcia finansowego, do modelu nastawionego na wzmocnienie osób i rodzin wymagających wsparcia w rozwiązywaniu problemów. Możliwe to było między innymi dzięki rozwojowi różnego rodzaju form pomocy, w postaci poradnictwa, w tym prawnego i psychologicznego oraz terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej.

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ciepłowodach
Ewa Trąpczyńska